

Verslag van de openbare vergadering van de commissie Samenleving van de gemeenteraad Emmen op dinsdag 9 maart 2021, aanvang 19.30 uur.

Aanwezig:

Voorzitter:	de heer H. Huttinga
Commissiegriffier:	mevrouw C.M. de Widt
Burgemeester:	de heer H.F. van Oosterhout
Collegeleden:	de heer R.E. Kleine, de heer G. Rink en de heer R. Wanders
De commissieleden:	mevr. A.K. Velzing (Wakker Emmen), de heer P.M. Schrik (Wakker Emmen), mevr. D.S. Leal (Wakker Emmen), de heer D.E. de Vries (Wakker Emmen), mevr. A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), mevr. R. Horasan (PvdA), dhr. B.J. Mulder (PvdA), dhr. T.H. Gerth (CDA), dhr. J.B. Schulte (CDA), dhr. J. de Boer (VVD), dhr. K.P. Eggen(D66), mevr. A.T. Bosch-de Veen (CU), mevr. C.P.M. Ester-Schokker (SP), dhr. H. Leutscher(LEF!), dhr. H.H. van Ommen(GL), dhr. M. Geertjes (50PLUS)
Tevens aanwezig:	mevr. J. v.d.Woude (presentatie over brede aanpak dak- en thuisloosheid) Dhr. Timmerman (voorzitter Rekenkamercommissie Emmen) Dhrn. Schendelingen en Ten Hoor van bureau Beerenschot (presentatie over Rekenkamerrapport "Evaluatie van de uitvoering van de Participatiewet in de gemeente Emmen")
Verslaglegging:	mevrouw H.C. de Witt Hamer-Zwaan (Notuleerservice Mooi Werk)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Huttinga opent de vergadering om 19.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Actuele mededelingen vanuit het college/presidium: stand van zaken corona

Burgemeester Van Oosterhout toont een aantal sheets met grafieken en vertelt over de stand van zaken van corona. Voor de langere termijn ziet het beeld er wel goed uit. Het aantal vaccinaties stijgt waardoor er minder mensen ziek worden, er zal minder beroep worden gedaan op steunmaatregelen en beperkingen kunnen worden versoepeld. De huidige situatie is echter zorgelijk. Het is afwachten hoe het verder zal gaan met het aantal besmettingen en aanleiding om verder te versoepelen is er nu niet. Het aantal besmettingen loopt door de strenge maatregelen nu niet op, maar door het Engelse virus en eventueel ook het Zuid-Afrikaanse virus zal het aantal besmettingen toch weer oplopen in de loop van maart. Naar verwachting zal het aantal besmettingen in het voorjaar afnemen.

In de gemeente Emmen was het aantal besmettingen in de eerste en tweede golf relatief laag, maar inmiddels is dit niet meer het geval en zijn er zorgen over de aantallen.

Het vaccineren gaat goed, de GGD Drenthe levert goed werk en het aantal priklocaties in de provincie wordt uitgebreid. Het aantal beschikbare vaccins is beperkt. In de verpleeghuizen neemt het aantal besmettingen door de vaccinaties snel af. Vanaf april zal langzaam versoepeld kunnen worden waardoor er bijvoorbeeld terrassen weer open kunnen. Vanaf juni zal er voldoende groepsimmunitet zijn om verder te versoepelen. Toch kunnen er complicaties optreden waardoor dit beeld wordt verstoord: virusmutaties, vaccinatiebereidheid, problemen met levering van vaccins. Als de beperkingen voorbij zijn, zullen er nog gevolgen zijn voor de economie, de horeca, de ondernemers. Ook de jeugd zal weer perspectief moeten krijgen. Ook in de sport zijn er gevolgen. In financieel opzicht zijn er nadelige gevolgen. Hier wordt in de Bestuursrapportage en in de Kadernota op ingegaan.

In feite is er sprake van een drietal crises: een gezondheidscrisis, een economische crisis en een sociaalmaatschappelijke crisis.

De ondernemersactie van Klazienaveen gaf uiting aan de zorgen van de ondernemers. Het is niet mogelijk om dit soort acties toe te staan. De ondernemers hebben een statement kunnen maken, zij hebben veel aandacht gekregen. Er is inmiddels enige versoepeling aangekondigd. Het is laveren tussen economische belangen en gezondheidsbelangen.

De burgemeester geeft aan dat het goed is dat de verkiezingen niet zijn uitgesteld. De Tweede Kamerverkiezingen zijn dit jaar anders vanwege het stemmen per brief, het vervroegd openstellen van de stemlokalen. De stemlokalen zijn 'coronaproef'. De bemensing van de stemlokalen is op orde, er zijn voldoende mensen. De avondklok zal het stemmen en tellen niet hinderen. Er is wel extra aandacht voor veiligheid.

Wakker Emmen: wanneer het aantal besmettingen gedurende zeven dagen kleiner is dan 250 per 100.000 inwoners zou het risicoprofiel voor Drenthe omlaag moeten en zou de kleur op de kaart moeten wijzigen. Dat is niet gebeurd. Wanneer gaat dit gebeuren?

De grafiek over de verpleeghuizen was niet duidelijk.

Kan gekeken worden naar wat wel kan, naar aanleiding van het aantal besmettingen?

Er zijn verschillen tussen de veiligheidsregio's in wat wel en niet mag. In Drenthe zijn de buitenzwembaden bijvoorbeeld nog gesloten. Er is behoefte aan maatwerk.

Hoe moet het met mensen die willen stemmen terwijl zij verplicht thuis zitten vanwege quarantaine?

Er zijn stemlocaties waar niet geteld gaat worden. Waar worden die stemmen geteld en wie controleert dat?

Burgemeester Van Oosterhout: het afschalen naar risiconiveaus is op dit moment niet aan de orde. Er is nog geen enkele veiligheidsregio bezig met afschalen van het risiconiveau. Er is heel weinig verschil in maatregelen per veiligheidsregio. Ook in Drenthe is er nauwelijks verschil per gemeente, de hoofdlijnen zijn gelijk. Als er verschillen in het land gaan ontstaan dan zijn er wel mogelijkheden. Met het huidige risiconiveau is lokaal maatwerk niet mogelijk.

De presentatie met de grafiek van de verpleeghuizen zal worden toegezonden.

Stemmen tijdens quarantaine kan per volmacht.

Het is de burgemeester niet bekend hoe het elders tellen van de stemmen is geregeld.

Hij zal dit nog laten weten. Kijken bij het tellen van de stemmen is mogelijk met in achtname van de coronaregels.

Wakker Emmen hoopt over de verschillen nog eens te kunnen spreken.

SP hoopt dat de raad mensen actief kan benaderen. Zodat mensen ondersteuning kunnen krijgen, niet alleen op financieel vlak, maar ook mentaal. Het gaat zowel om mensen die niet ziek zijn geweest als die dat wel waren. Wellicht kan de hulp in samenwerking met de zorgpartners. De ziekte kan langdurig zijn en er zijn ook mensen die dit niet begrijpen. Kan de raad mensen helpen?

Burgemeester Van Oosterhout deelt de zorg over een lange nasleep door corona. Het is aan de raadsleden zelf om steun te verlenen, misschien zijn er ideeën. Verder kan ieder in zijn eigen omgeving kijken of er iets nodig is.

PvdA: is het mogelijk om de vaccinatiegraad aan de Emmen-meter toe te voegen?

Burgemeester Van Oosterhout vermoedt dat dit kan en zal het navragen bij de wethouder. Dankt voor de suggestie.

Wethouder Wanders: hierover is gesproken met de GGD, maar omdat de vaccinatie via verschillende kanalen (GGD, huisartsen, verpleeghuisartsen etc.) gebeurt is er onzekerheid omtrent de vaccinatiegraad.

VVD vraagt naar de stand van zaken van de steun voor ondernemers en sportverenigingen door de gemeente zelf. Bijvoorbeeld huurverlaging voor sportverenigingen, gratis parkeren in Emmen e.d. Kan de burgemeester iets zeggen over de schuldhelpverlening aan zzp'ers?

Wethouder Rink: ten aanzien van de ondernemers wordt al iets gedaan. Er wordt gekeken naar het openstellen van de terrassen. Hierover wordt met Koninklijke Horeca Nederland gesproken. Over parkeren, koopzondagen etc. wordt gesproken met ondernemersverenigingen.

Burgemeester Van Oosterhout: voor sportverenigingen wordt gewerkt aan compensatiemogelijkheden. Voor binnensport-accommodaties wordt minder huur gerekend en voor de buitensport-accommodaties is ook een regeling getroffen. De gemeente wordt hiervoor ook door het Rijk gecompenseerd. Per sector (sport, cultuur etc.) is een pakket aan maatregelen.

CDA: op de stempluskaart voor mensen ouder dan 70 jaar is geen stembureau aangegeven voor het geval iemand op een stembureau wil gaan stemmen. Is dit landelijk bepaald of door de gemeente? Waarom wordt niet een stemlokaal vermeld dat ook op 15 en 16 maart geopend is?

Burgemeester Van Oosterhout kan hierop niet met zekerheid een antwoord geven. Wellicht waren de stembureaus die meer dagen open waren nog niet bekend. De burgemeester wil dat de publicatie van de geopende stembureaus zo snel mogelijk plaatsvindt.

CDA: in de brief staat ook dat er een afgiftepunt voor het stembiljet is, maar de locatie van dit afgiftepunt was niet duidelijk. Het bleek het gemeentehuis te zijn. Waarom is er slechts 1 afgiftepunt en niet een afgiftepunt per dorp?

Burgemeester Van Oosterhout: uit veiligheidsoverwegingen is gekozen voor 1 afgiftepunt (gemeentehuis locatie Vreding), omdat anders elke avond de stemmen van alle afgiftepunten moeten worden opgehaald om in de kluis te worden bewaard. Verder moet er overdag een goede opbergmogelijkheid zijn voor de stembiljetten.

D66: de vraag waarom de vaccinaties niet opgenomen zijn is al gesteld. De vaccinatielocatie in Assen is goed georganiseerd. De GGD heeft het in Drenthe goed geregeld.

Wethouder Wanders: er is een nieuwe regeling Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK). Deze regeling gaat per 1 januari in, loopt tot 1 juli en kan tot 1 augustus worden aangevraagd. De regels zijn pas kort geleden door het Rijk bekend gemaakt. Het gaat om ondersteuning indien de woonlasten niet meer kunnen worden betaald.

De kinderopvangtoeslagaffaire: er stonden 45 inwoners op de lijst als gedupeerde, maar inmiddels is dit opgelopen tot 128. De belastingdienst zal vaststellen of iemand gedupeerde is. De gegevens van deze mensen zijn bekend. Bij de gemeente is een zaakbehandelaar. De Staatssecretaris heeft hier recent met een aantal gedupeerde ouders gesproken. De ondersteuning van deze ouders is voor de gemeente een vrij intensieve aangelegenheid. De gemeente wil helpen, maar kan dat niet op alle punten.

3. Presentatie

3A. Brede aanpak dak- en thuisloosheid

Wethouder Kleine: een aantal weken geleden heeft de raad een plan van aanpak ontvangen.

Mevrouw Van der Woude presenteert het brede plan van aanpak dak- en thuislozen. Het plan is gericht op preventie, vernieuwing van de opvang en wonen met begeleiding. Het plan is opgesteld naar aanleiding van de oproep van VWS om dak- en thuisloosheid tegen te gaan. Hiervoor moet een regionaal plan van aanpak worden gemaakt. In september 2020 is een plan ingediend. Het gaat erom iedereen een dak boven het hoofd te geven. Het plan is opgesteld in samenwerking met stakeholders en gaat om het bieden van passende woonruimte en begeleiding. Hiermee wordt invulling aan de inclusieve samenleving beoogd.

Preventie: huisuitzetting en het in problematische schulden geraken moet worden voorkomen. Samenwerking met OGGZ is nodig.

Vernieuwing: het nieuwe pand aan de Weerdingestraat van het Leger des Heils.

Vroeger was de opvang gericht op grote slaapzalen, maar in dit nieuwe pand gaat het meer om individuele huisvesting.

Wonen met begeleiding: er worden afspraken geformuleerd tussen gemeenten en zorgaanbieders. Mensen die in een zorginstelling wonen worden begeleid naar zelfstandig wonen in een wijk.

Het gaat om complexere problematiek, de doelgroep is zwaarder geworden. Er is onvoldoende passend aanbod. De overgang van een gedwongen naar een vrijwillig kader is belangrijk. De financiële ruimte voor innovatie en experimenten ontbreekt. Ingezet wordt op huisvesting. Er zijn 10 projecten:

- Paradijsvogels (een soort scheve huizen);
- Flexibele woonschil waarbij gebruik wordt gemaakt van leegstaande panden;

- Pilot Interwonen: voor de doelgroep die door een slecht woonverleden moeilijk aan woonruimte komt. Er is een wooncomplex voor beschikbaar waar geoefend kan worden met zelfstandig wonen;
- Project Onder de Pannen is gericht op mensen die door economische problemen op straat dreigen te komen. Het gaat om het verhuren van een slaapkamer aan iemand die woonruimte nodig heeft;
- Het Hunebedproject: naar voorbeeld van projecten van Beau van Erven Dorens die dak- en thuislozen helpt en waarbij gekeken wordt naar wat iemand echt nodig heeft in plaats van alle regels na te leven. Hiervoor is een bedrag van 10.000 euro per persoon beschikbaar;
- de doelgroep dak- en thuisloze ouderen. Dit raakt ook wel aan de Paradijsvogels. Het zou een wat Woodstock-achtige voorziening voor ouderen moeten zijn. De inzet voor deze mensen is stabilisatie, omdat veranderen er waarschijnlijk niet meer inzit. Onderzocht wordt of er een woonvoorziening voor kan worden opgezet;
- Kamers met kansen is voor de jongeren op de grens van 18+ en 18-. Het gaat om oefenen met zelfstandig wonen. Het gaat hierbij niet specifiek om mensen met een Jeugdwet indicatie;
- Bestandsanalyse: er worden analyses gemaakt om inzicht in de doelgroepen te krijgen. In het kader van preventie wordt gekeken wat kan worden opgezet;
- Welkom in de buurt gaat om een 'zachte landing' in de wijk. Het gaat hierbij om acceptatie van de nieuwkomers door de mensen die er al wonen. Een stigma moet worden voorkomen;
- Projectleider wordt aangesteld: er zijn rijksmiddelen toegekend. Coördinatie van de projecten is nodig.

In de komende periode zullen de projecten worden uitgewerkt.

Het financiële kader: het gaat om inzet van incidentele middelen. Er zijn nog dingen onzeker en het kan dat de middelen pas in 2022 worden ingezet. Er zal ook een tussentijdse evaluatie plaatsvinden. De middelen zullen structureel geborgd moeten worden. Het project helpt bij het verminderen van overlast, politie-inzet etc.

Wakker Emmen: Hunebedproject stelt 10.000 euro beschikbaar om regels los te laten. Waarom is er 10.000 euro nodig om regels los te laten en iemand te bieden wat hij nodig heeft.

Het lijken losse projecten. Wie gaat het uitvoeren?

Mevrouw Van der Woude: er is contact geweest met de gemeente Haarlem die een soortgelijk project als het Hunebedproject heeft gedaan. Het gaat om 10.000 euro per persoon plus de begeleiding eromheen.

De samenhang van de projecten: er zijn drie pijlers. Gekeken wordt naar knelpunten en waarop wordt ingezet. Het plan is afgestemd met betrokken partijen (Leger des Heils, Domesta etc.). Wellicht worden nog andere partijen benaderd.

Wakker Emmen: is de doelgroep in de gemeente Emmen inzichtelijk?

Mevrouw Van der Woude: er was een daklozenmonitor in de gemeente Emmen (2016) waarin de cijfers goed in beeld waren. Het ging in 2016 om circa 400 personen. Het college heeft ingestemd om een nieuwe monitor op te stellen.

D'66: iedereen heeft recht op een dak boven het hoofd, maar niet iedereen wil dat. Hoe wordt met deze mensen omgegaan?

Hoe gaat het met de nazorg? Hoe wordt het begeleid? Bij het programma van Van Erven Dorens was te zien dat sommigen weer teruggevallen waren. Welkom in de Buurt: bij het plan voor het pand aan de Weerdingestraat was veel weerstand vanwege onbekendheid en antipathie. Hoe wordt dit aangepakt zodat de buurtbewoners meedoen?

Mevrouw Van der Woude: de groep mensen die niet geholpen wil worden raakt aan het project Paradijsvogels.

Nazorg Hunebedproject: er zijn middelen gereserveerd voor begeleiding. Het zal afhankelijk zijn van de mensen die eraan gaan meedoen. De deelnemers zullen een coach/buddy nodig hebben.

Bij Welkom in de Buurt worden de stakeholders betrokken. Zij hebben wel ideeën die bijdragen aan de acceptatie. Er zullen afwegingen moeten worden gemaakt om het te borgen. Iedereen is welkom om een idee aan te dragen. Het moet een toekomstbestendig initiatief zijn.

D'66 vraagt aan de wethouder hoeveel geld elk project kost en hoeveel geld er van de overheid komt.

Wethouder Kleine: van het Rijk komt 1,6 miljoen euro. Hoe het over de projecten verdeeld is weet de wethouder niet uit zijn hoofd, maar de bedragen zijn wel al bekend.

Wakker Emmen: vraagt of het bij het project Interwonen niet handiger is om met corporaties af te spreken dat mensen een proefperiode krijgen in plaats van een heel complex hiervoor te reserveren.

Wethouder Kleine: in Veenoord is hiermee al gestart. De woningcorporatie heeft daar een aantal wooneenheden beschikbaar gesteld. Er is ook begeleiding. Het geldt als proefperiode waarna een woning kan worden gehuurd.

Mevrouw Van der Woude sluit zich hierbij aan.

CDA: zijn de 400 daklozen allen afkomstig uit Emmen of komen zij ook van elders? Het project scheve huizen kan overlast verminderen. Hierover is een uitleg gewenst.

Mevrouw Van der Woude: het kan goed zijn dat er ook mensen van buiten Emmen bij deze 400 daklozen zijn. In principe mogen alle mensen worden opgevangen. Dit kan in de nieuwe monitor worden meegenomen.

De 'scheve huizen' zijn gericht op mensen die een prikkelarme omgeving moeten wonen. Deze mensen zouden beter af zijn in een exclusieve samenleving.

Wakker Emmen: hoe komt men in aanmerking voor het Hunebedproject?

Mevrouw Van der Woude: er is nog geen afwegingskader voor. Dit moet nog worden uitgewerkt.

Wakker Emmen: de leegstaande panden bij de Flexibele woonschil zijn dat ook leegstaande bedrijfspanden?

Mevrouw Van der Woude: het kunnen lege kantoren zijn, panden op de nominatie om te worden gesloopt en ook bedrijfspanden.

Wakker Emmen: bij het project Onder de Pannen is er een mogelijkheid om bij iemand op kamers te gaan wonen, na bijvoorbeeld een echtscheiding. Vaak zijn er ook kinderen en dan is op kamers wonen niet heel handig.

Mevrouw Van der Woude: er zijn situaties waarin een tijdelijke oplossing noodzakelijk is. Met kinderen is het een andere situatie, maar door gebrek aan woningen kan een tijdelijke kamer een oplossing zijn. Ook dit moet nader worden uitgewerkt. Er zijn al gemeenten die deze oplossing gebruiken en dit moet worden uitgevraagd.

Wakker Emmen: stel dat iemand een kamer over heeft, zijn er dan consequenties voor toeslagen etc.?

Mevrouw Van der Woude: hierover is wel gesproken, want voorkomen moet worden dat mensen worden afgestraft door het bieden van hulp.

3B. Rekenkamerrapport "Evaluatie van de uitvoering van de Participatiewet in de gemeente Emmen"

De heer Timmerman (voorzitter RKE) geeft een update ten aanzien van de opvulling van de vacatures. Er zijn sinds enige tijd twee vacatures. Er is een selectiecommissie en selectiecriteria zijn opgesteld. Inmiddels zijn twee gespreksrondes geweest met kandidaten. Dit heeft echter niet tot vervulling van de vacatures geleid. De selectiecommissie heeft -mede in verband met Covid-19- besloten om de werving tijdelijk stop te zetten. Deze maand is weer gestart met de werving en verwacht wordt om voor de zomer nieuwe leden van de Rekenkamer te vinden. De werkzaamheden van de Rekenkamercommissie worden in een aangepast tempo voortgezet. Er loopt een aantal onderzoeken en er wordt een onderzoek opgestart naar de informatiebeveiliging.

Participatiewet. In 2018 heeft de rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar het sociaal domein in de gemeente Emmen. Hiermee krijgt de gemeente een overzicht, een inzicht en een handvat met betrekking tot de opzet en samenhang van de diverse beleidsonderdelen die op dit domein betrekking hebben. Het onderzoek is uitgevoerd met de Algemene Rekenkamer en vond plaats naar aanleiding van de drie decentralisaties waarbij de uitvoering van de Wmo, de Participatiewet en de Jeugdwet werden overgeheveld van het Rijk naar de gemeenten. De rekenkamercommissie heeft ingezoomd op de uitvoering van de Participatiewet. De uitvoering hiervan ligt sinds 2015 bij de gemeente. Onderzocht is hoe de uitvoering georganiseerd is en of deze doeltreffend en efficiënt is. De rekenkamercommissie wil ook weten in hoeverre eerdere aanbevelingen zijn opgevolgd. Het onderzoek is uitgevoerd door Bureau Beerenschot (Paul Schendelingen en Johannes ten Hoor).

De heer Schendelingen: naast hoofdvragen zijn de deelvragen: doelgroepen, governance en samenwerking en de ervaren dienstverlening. Voor het onderzoek zijn diverse onderzoeksmethoden ingezet. Er is een uitgebreide documentstudie gedaan van alle stukken over de uitvoering van de Participatiewet, er zijn interviews gehouden bij alle betrokken uitvoeringsorganisaties en de samenwerkingspartners, er is veldwerk uitgevoerd bij werkgevers en cliënten en er is een analyse gemaakt naar de uitstroom naar werk. De bevindingen zijn getoetst voor

ambtelijke en bestuurlijke wederhoor. In samenspraak met de rekenkamercommissie zijn de aanbevelingen opgesteld.

De doelgroepen: het totaal aantal uitkeringen in de gemeente Emmen is 3000. Het gaat om twee hoofdgroepen te weten doelgroep A mensen die op termijn in staat zijn om betaalde arbeid te verrichten, circa 2000 personen en doelgroep B mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, circa 1000 personen. De mensen uit deze groep zijn niet in staat om op termijn betaalde arbeid te verrichten.

Alle cliënten zijn door uitvoeringsorganisatie Menso ingedeeld op de participatieladder en monitort hun ontwikkeling.

De governance en samenwerking: in 2017 heeft de gemeente Emmen gekozen voor een nieuwe uitvoeringsstructuur waarbij Menso een centrale rol heeft. Menso richt zich op re-integratie, werkgeversdienstverlening en leerplicht. De inkomenstaken, de uitvoeringsorganisatie, de uitkeringsadministratie en het beleid zijn nog bij de gemeente Emmen. Verder zijn er veel partners met wie wordt samengewerkt, bijvoorbeeld in het onderwijs, de Emco-groep, het UWV etc. Voor het goed uitvoeren van de Participatiewet is het essentieel dat Menso met deze organisaties samenwerkt. De doelstellingen: vanaf 2017 is gekozen voor 4 centrale KPI's. Deze zijn helder omschreven en verantwoord. In het laatst afgesloten jaar -2019- zijn de KPI's gehaald. De uitstroom is de belangrijkste KPI gebleken.

De KPI's worden vooraf aan de raad voorgelegd. In het jaarverslag wordt hierover gerapporteerd.

Er is kritisch gekeken naar het verbinden van de doelen en de inzet van middelen. Er wordt 12,8 miljoen euro in Menso geïnvesteerd. Dit is met name voor personeel voor de begeleiding van cliënten. Binnen Menso is veel informatie beschikbaar, dit komt in meer gecompliceerde vorm in de verslaglegging. De inspanningen worden niet altijd gerelateerd aan de resultaten. Dit is in nader onderzocht. De bijstandsdichtheid in Emmen is vergeleken met een referentiegroep van gemeenten die qua sociaaleconomische structuur sterk lijkt op de gemeente Emmen. Het effect is dat de verschillen in de bijstandsdichtheid te verklaren zijn door verschillen in beleid en uitvoering en dus niet ligt aan verschillen in sociaaleconomische structuur. De bijstandsdichtheid is gedaald ten opzichte van de referentiegroep.

De conclusie is dat de Participatiewet in Emmen doeltreffend en efficiënt is en dat er een goede uitvoeringsorganisatie is met goede resultaten.

De sturing is effectief, er is een duidelijke focus op de 4 KPI's die leidend zijn in de uitvoering. De keerzijde hiervan is dat andere punten relatief minder aandacht krijgen. Vijf ervan worden genoemd: integraliteit in het sociaal domein, opschalen van de inzet van loonkostensubsidietrajecten, het maken van nieuw beleid voor achtergebleven doelgroepen, het uniformeren van de (regionale) werkgeversdienstverlening en het verder vervlechten van de uitvoering van de Wsw en de Participatiewet. Aan een aantal van deze punten wordt nu gewerkt.

De betrokkenheid van de raad: er is een intensieve betrokkenheid van de raad bij de oprichting van Menso, in de afgelopen jaren is de raad steeds meer op afstand komen te staan (er zijn slechts twee momenten per jaar), de sturing en controle vanuit de gemeenteraad is daarmee beperkt, in de gemeenteraad bleek beperkt behoefte aan sturingsinformatie.

De heer Timmerman: de rekenkamercommissie concludeert dat de uitvoering van de Participatiewet in goede handen is. Menso doet het goed als uitvoeringsorganisatie. Er

is een focus op uitstroom naar werk, maar de keerzijde hiervan is zojuist genoemd. De aanbevelingen richten zich op deze keerzijde.

Aanbevelingen:

- Pak als raad de kader stellende rol bij de totstandkoming van nieuw beleid met betrekking tot de uitvoering van de Participatiewet. Integraliteit is nodig;
- Laat het college onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om gesubsidieerde arbeid te creëren. Loonkostensubsidies zouden ingezet kunnen worden;
- Laat het college zich inzetten voor het versterken van de regionale samenwerking op het gebied van werkgeversdienstverlening;
- Zorg als raad er voor dat de informatievoorziening vanuit het college (ook) gericht is op verdieping en context. Aangedrongen kan worden op tijdige informatie;
- Maak (nader) kennis met AT7.

CDA: de cliëntenraad wenst dat de uitstroom langdurig zou zijn. Is hier nader onderzoek naar gedaan?

De heer Timmerman: er is geen onderzoek naar gedaan.

De heer Schendeling: er is veel terugstroom naar de uitkering. Er is een verband met de sterke focus op uitstroom. Het werkritme en het contact met de arbeidsmarkt wordt wel opgedaan door de client. Het betekent een besparing op de uitkering. Een relatief kortdurend contract (dat gebeurt meer keren achter elkaar) kan demotiverend werken.

4. Spreekrecht niet geagendeerde onderwerpen: n.v.t.

5. Rondvraag

50 plus: onlangs is een overzicht ontvangen van subsidieregelingen 2020. Hoe wordt dit beoordeeld en hoe is het toezicht hierop? Het gaat om individuele zaken. Organisaties verstrekken ook op andere momenten (uit andere budgetten) gelden.

De voorzitter stelt voor om de vraag per email te stellen.

CDA heeft een vraag aan de wethouder van sport, maar hij is niet aanwezig. Er is als pilot een klein kunstgrasveld in Erica aangelegd met biologisch afbreekbare korrels in plaats van rubbergranulaat. De pilot zou een jaar duren. Wat zijn de ervaringen uit deze pilot. Is het een oplossing voor de andere kunstgrasvelden?

De voorzitter geeft aan dat de vraag aan wethouder Van der Weide wordt doorgeleid.

Christen Unie: vanuit de Delftlanden komen geluiden dat er een gebrek aan kinderopvangplaatsen is. Is dit bekend bij de wethouder?

Wethouder Kleine: het probleem is bekend en er is overleg gaande met de kinderopvangorganisaties. Voor de scholen in Delftlanden is de gemeente verantwoordelijk, maar voor kinderopvang zijn de kinderopvangorganisaties verantwoordelijk. De gemeente wil wel meedenken.

Christen Unie: het antwoord is duidelijk. Hoe zit het met vroeg- en voorschoolse educatie.

Wethouder Kleine: er is vooral een belang bij de voorscholen. Deze zijn gekoppeld aan de basisscholen.

PvdA: op tv was een programma (Pointer) waarin aandacht was voor de woekerwinsten in de zorg. Heeft de wethouder dit programma gezien? Zo ja, is de wethouder op de hoogte van de situatie die daar geschetst wordt. Is het herkenbaar en wat wordt hieraan gedaan?

Wethouder Rink heeft het programma gezien en is op de hoogte van de geschetste situatie. Er werd gesproken over jaarrekeningen van 2017, 2018 en 2019. Dit is voorafgaand aan de nieuwe productstructuur die in de gemeente wordt toegepast. Het gaat om de oude structuur. Hierin had de gemeente twee types beschermd wonen. De eerste was 4 uur begeleiding en hulp op afroep nabij en de tweede was 24 uur een op een begeleiding. Dit laatste was bij deze zorgaanbieder niet van toepassing. Door de nieuwe productstructuur van 2020 is er iets aan gedaan. Voor 2020 was er onduidelijkheid over de maatregelen. In 2019 is gestart dit soort excessen tegen te gaan, als het al aan de orde zou zijn bij deze organisatie. Er moet gekeken worden naar welke zorg verleend moet worden en welke zorg verleend wordt. Hierover wordt gesproken.

PvdA: het antwoord stelt gerust. De suggestie werd gewekt dat de gemeente Emmen niet wilde meewerken. Dit gaf een naar gevoel.

Wethouder Rink herkent dit. Er is een email met de vragen ontvangen van Pointer. Deze vragen zijn beantwoord. Vervolgens zijn nadere vragen gesteld die ook beantwoord zijn. Er is alleen niet ingegaan op de vraag om voor de camera te verschijnen.

D'66: in de gemeente zijn 'wildplakborden'. Wat kan hiertegen worden gedaan?

Burgemeester Van Oosterhout deelt de ergernis. Er zijn speciale plaatsen voor het aanplakken. Waar mogelijk zullen de wildplakborden worden verwijderd en worden de kosten verhaald op de illegale plakkers.

D'66: de vervuiler betaalt.

Burgemeester Van Oosterhout: is het hiermee eens.

6. Bespreken C-stukken: n.v.t.

7. Bespreken B-stukken: n.v.t.

8. Bespreken A-stukken: n.v.t.

9. Onderwerpen ter bespreking:

9A. Rekenkamerrapport "Evaluatie van de uitvoering van de Participatiewet in de gemeente Emmen"

Wakker Emmen is blij dat de conclusie op de hoofdvraag positief kan worden beantwoord. Er is een goed functionerende uitvoeringsorganisatie die goede resultaten

behaalt, ook in vergelijking met referentiegemeenten. Er zijn goede stappen gezet en Wakker Emmen complimenteert de gemeente, Menso en Emco. De fractie onderschrijft de conclusies van Beerenschot. De focus blijft een snelle uitstroom naar werk. Het is de afgelopen jaren succesvol geweest. De aanbeveling dat er meer aandacht moet zijn voor doelgroep B onderschrijft de fractie. Voor deze groep moeten meer mogelijkheden voor uitstroom naar werk worden gecreëerd. Hierin spelen zingeving en het sociale aspect een belangrijke rol. Ook onderschrijft de fractie de aanbeveling voor meer integraliteit op terreinen van de Participatiewet, de Wmo, de Jeugdwet en schuldhulpverlening. Betere onderlinge afstemming geeft betere hulp. Vaak worden contracten na een half jaar niet verlengd of ze worden maximaal drie keer met een half jaar verlengd. Dit is voor deze mensen stressvol. Ook moeten tussen de diverse contracten re-integratie inspanningen worden geleverd. Is dit niet anders te regelen? Kan de werkgever die een langdurig contract aanbiedt hiervoor niet financieel beloond worden? De fractie gaat ervan uit dat dit rapport mede leidt tot een nieuw beleidskader. De fractie hoort graag van het college wanneer de raad betrokken wordt bij dit nieuwe beleidskader. De fractie dankt bureau Beerenschot en de Rekenkamer voor het evaluatierapport.

D'66: op de hoofdvraag is een positief antwoord gekomen. Het onderzoek toont aan dat degenen (uit doelgroep A) die in Emmen zonder werk zijn, snel weer een baan heeft. De uitvoering van de Participatiewet is in Emmen doeltreffend en efficiënt. Menso, Emco en de gemeente verdienen complimenten. Het college zal de aanbevelingen overnemen. De raad zal wanneer zij iets wil veranderen, hiermee aan het werk moeten gaan. Het spreekt de fractie aan dat er meer aandacht zal zijn voor integraliteit in het sociaal domein. Het ontwikkelen van instrumenten voor doelgroep B is erg belangrijk. Het kennismaken met AT7 stond al op de rol en het is goed om hiermee van start te gaan.

PvdA: de Participatiewet moet ervoor zorgen dat iedereen die kan werken, gaat werken. Het rapport geeft aan dat de gemeente Emmen op de goede weg is. De cijfers in het rapport onderbouwen dit ook. De fractie complimenteert iedereen die dit tot stand heeft gebracht. Het eerder uitgezette beleid is voor doelgroep A goed uitpakend. Er is een samenwerkingsverband tussen Menso en Emco ontstaan en AT7 is er een goed voorbeeld van. Voor de totstandkoming van dit rapport hebben raadsleden hun ideeën kunnen geven en daarom komen de aanbevelingen niet uit de lucht vallen. Het lijkt een goede aanvulling op dit beleid. De fractie wil nog een aantal punten onder de aandacht van het college brengen: meer inzet op de loonkostensubsidie, meer inzicht in het resultaat van duurzame arbeid en hoe zich dat in de toekomst verhoudt tot terugkeer van mensen in een situatie van ondersteuning. Mensen moeten duurzaam uitstromen naar arbeid. Er is al eerder aan het college gevraagd om in Den Haag een pleidooi te houden voor de beschutte werkplekken die elders in het land niet worden benut. Is dit een haalbare situatie? Ook is gevraagd om beleid voor doelgroep B te ontwikkelen. Wat is de stand van zaken hieromtrent? De fractie is zeer tevreden over de resultaten van de Participatiewet en kijkt uit naar nieuw beleid waarin nog meer ingezet wordt op zelfontplooiing en zingeving voor kwetsbare mensen.

Christen Unie: de fractie heeft het rapport met belangstelling gelezen. Menso is een goede uitvoeringsorganisatie. De fractie kan zich goed vinden in de aanbevelingen en ziet dat het college deze overneemt. De fractie is heel tevreden met het rapport. De fractie hoopt dat de aanbevelingen in nieuw beleid worden omgezet.

Pagina 16 noemt draaideurklanten die steeds weer worden meegenomen in de uitstroom. Misschien zou dit als KPI kunnen worden meegenomen, omdat dit een belangrijke invloed heeft op de uitstroom.

CDA: het is een positief resultaat. De fractie geeft complimenten aan Menso en de gemeente voor het resultaat van de mensen die een kleine afstand hebben tot de arbeidsmarkt en in de bijstand zitten of dreigen te komen. Door de economische ontwikkeling was het tij gunstig. Het zal nu moeilijker worden om mensen naar betaald werk te leiden. Wat zijn de verwachtingen van de wethouder? De conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer voor mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt zijn overgenomen door het college en zullen in het nieuwe beleidskader worden meegenomen. Wanneer is het nieuwe beleidskader te verwachten? Ter voorbereiding van dit nieuwe beleidskader wil het college een overleg met de raad. Komt er een C discussie voor dat het beleidskader als besluit aan de raad wordt voorgelegd?

Wethouder Wanders: dankt voor de complimenten. Deze zullen doorgeleid worden naar de uitvoeringsorganisatie. Hoe het zich in de toekomst ontwikkelt is niet bekend. Emmen bleef wat uitkeringen achter bij referentiegemeenten. Dat zegt iets over de economische structuur van de regio en over de werkgevers. De samenwerking tussen Menso en Emco zou meer geformaliseerd moeten worden. Menso en Emco zijn AT7. Helaas kon Buurtsupport door een faillissement niet hieraan worden toegevoegd. De Emco groep is een gemeenschappelijke regeling van drie gemeenten. De gemeente Emmen is de enige aandeelhouder van Menso. Dit is voor de aansturing minder gemakkelijk. De directies vinden elkaar wel op inhoud.

Gezien de mogelijkheden en financiële middelen is ingezet op doelgroep A. Met doelgroep B hoeft Menso zich niet bezig te houden is eerder gezegd. Eigenlijk moet getracht worden om iedereen in doelgroep A te houden. De wens is om met Menso spoedig in gesprek te gaan met de raad.

Duurzame uitstroom is de wens, hierover zou ook gesproken kunnen worden.

Draaideur bij uitstroom is ook draaideur bij instroom. Er is al ingezet op extra sporen bij Menso voor 1 (activeren) en 2 (loonkostensubsidie). Er is een nieuwe structuur voor de loonkostensubsidie. Het ministerie wil meer naar gerealiseerde loonkostensubsidie kijken in de BUIG. Inmiddels is van grote tekorten in de BUIG een ombuiging gemaakt naar investeringsruimte in de BUIG.

De regionale samenwerking zal verder verkend worden. In Hoogeveen is ook een ontwikkelbedrijf gestart. Er ontstaan nieuwe dingen, in de Wet Suwi komen hier richtlijnen voor. Hierover gaat de gemeente in gesprek. Menso schuift aan in beleidsteams en in de werkgeversdienstverlening.

Er wordt eerst met de raad gesproken (samen met Menso) en pas daarna komt er een nieuw beleidsstuk naar de raad.

De voorzitter dankt de heren Schendelaar, ten Hoor en Timmerman voor hun bijdragen.

10. Vaststellen verslag vergadering

10A. Notulen van de vergadering van de commissie Samenleving van 2 februari 2021

Het verslag wordt goedgekeurd en vastgesteld.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium:

Er zijn geen ingekomen stukken vanuit het college/presidium.

12. Overige ingekomen stukken:

Er zijn geen overige ingekomen stukken.

13. Sluiting

Voorzitter Huttinga bedankt iedereen hartelijk en sluit de vergadering.